

*Іскендеров Е. Ф.,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри організації
судових та правоохоронних органів
Національного університету
«Одеська юридична академія»*

КРИМІНАЛЬНІ ПРОЦЕСУАЛЬНІ ГАРАНТІЇ СТОРОНИ ОБВИНУВАЧЕННЯ ЯК СУБ'ЄКТА ДОКАЗУВАННЯ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ ОСВІДУВАННЯ У ДОСУДОВОМУ РОЗСЛІДУВАННІ

Автором статті висвітлюються проблемні питання реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування під час проведення освідування у досудовому розслідуванні.

Ключові слова: кримінальні процесуальні гарантії; сторона обвинувачення; суб'єкт доказування; освідування; досудове розслідування.

Автором статті освещаются проблемные вопросы реализации уголовных процессуальных гарантий стороны обвинения как субъекта доказывания при проведении освидетельствования в досудебном расследовании.

Ключевые слова: уголовные процессуальные гарантии; сторона обвинения; субъект доказывания; освидетельствование; досудебное расследование.

Всебічність і повнота здійснення досудового розслідування кримінальних правопорушень безумовно залежить від застосування стороною обвинувачення належного комплексу засобів отримання доказів у кримінальному провадженні, одним з яких є освідування. Чинний Кримінальний процесуальний кодекс України [1] (далі – КПК України) у порівнянні з КПК України 1960 р. [2] суттєво удосконалив кримінальні процесуальні гарантії сторони обвинувачення як суб'єкта доказування

під час проведення освідування у досудовому розслідуванні. Водночас п'ятирічна практика їх застосування уповноваженими суб'єктами сторони обвинувачення засвідчила, що передбачені чинним КПК України кримінальні процесуальні гарантії сторони обвинувачення як суб'єкта доказування під час проведення освідування у досудовому розслідуванні, є недосконалими, оскільки не забезпечують ефективність використання стороною обвинувачення результатів освідування у кримінальному процесуальному доказуванні.

Зважаючи на актуальність зазначеної проблеми, питання провадження освідчування у кримінальному провадженні були предметом наукових пошуків Ю. П. Алєніна, О. В. Баганця, В. Д. Берназа, В. І. Галагана, О. І. Галагана, І. В. Гловою, В. Г. Гончаренка, Ю. М. Грошевого, О. В. Капліної, С. С. Клочуряка, О. П. Кучинської, Л. М. Лобойка, Є. Д. Лук'янчикова, М. М. Михеєнка, В. Т. Нора, М. А. Погорецького, Д. Б. Сергєєвої, О. Ю. Татарова, Л. Д. Удалової, С. С. Чернявського, Ю. М. Чорноус, О. Г. Шило, Д. О. Шумейка та інших фахівців. Водночас питання кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування під час проведення освідчування у досудовому розслідуванні залишаються актуальними й дотепер, що є і метою нашої статті.

Процесуальний порядок отримання доказів стороною обвинувачення у кримінальному провадженні шляхом проведення освідчування регламентований ст. 241 КПК України. Так, ч. 1 цієї статті передбачає, слідчий, прокурор здійснює освідчування підозрюваного, свідка чи потерпілого для виявлення на їхньому тілі слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово-медичну експертизу.

Освідчування здійснюється виключно на підставі постанови прокурора та, за необхідності, за участю судово-медичного експерта або лікаря (ч. 2 ст. 241 КПК України).

Виходячи з аналізу вищевказаних норм, можемо зробити висновок, що вітчизняний законодавець закріпив у ст. 241 КПК України фактичні та юридичні (правові) підстави провадження відповідної процесуальної дії.

У науковій літературі вченими достатньо приділено увагу характеристиці фактичних і юридичних підстав проведення слідчих (розшукових) дій [3, с. 398; 4; 5; 6, с. 133 та ін.]. Тому не зупиняючись докладно на цьому питанні, перейдемо до розкриття фактичних і юридичних підстав освідчування.

Фактичними підставами є наявність у слідчого, прокурора достатніх даних про те, що на тілі підозрюваного, свідка чи потерпілого знаходяться відповідні сліди кримінального правопорушення або особливі прикмети.

Визначаючи фактичні підстави для застосування стороною обвинувачення такого засобу отримання доказів, як освідчування, законодавець у ч. 1 ст. 241 КПК України сформулював мету проведення відповідної слідчої (розшукової) дії, зокрема – це виявлення на тілі підозрюваного, свідка чи потерпілого слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет. Цими слідами можуть бути сліди на тілі від об'єктів, з якими оглянутий стикався при обставинах, що цікавлять слідчого: пил, ґрунт, фарба, паливно-мастильні матеріали, губна помада, кров, сперма, волосся, частини волокон тканини чи інші мікрочастинки. Особливими прикметами можуть бути: родимі плями, татування, шрами, рубці, бородавки, відсутність будь-яких частин тіла, сліди колишніх хвороб тощо [7, с. 533].

Порівнюючи положення ч. 1 ст. 241 КПК України зі ст. 193 КПК України 1960 р., яка регламентувала процесуальний порядок проведення освідчування, варто зазначити, що законодавець значно розширив мету провадження відповідної слідчої (розшукової) дії, адже, відповідно до ч. 1 ст. 193 КПК України 1960 р., освідчування проводилося виключно для виявлення особливих прикмет у підозрюваного, обвинуваченого, свідка чи потерпілого. Такі нововведення були обумовлені тим, що на практиці під час дії КПК України 1960 р. досить поширеними були випадки, коли слідчий під час проведення освідчування підозрюваного, обвинуваченого, свідка чи потерпілого виявляв на їх тілі конкретні сліди кримінального правопорушення (наприклад, сліди спеціальної хімічної речовини, яка була нанесена на предмет неправомірної вигоди). Водночас, враховуючи те, що положення ч. 1 ст. 193 КПК України 1960 р. надавали законодавчу можливість слідчому виявля-

ти на тілі підозрюваного, обвинуваченого, свідка чи потерпілого лише особливі прикмети, у суб'єктів сторони обвинувачення виникали певні труднощі щодо фіксації відповідних слідів кримінального правопорушення у протоколі освідування, а також використання цього протоколу як доказу, який би відповідав вимогам допустимості, у кримінальному процесуальному доказуванні. Таким чином, можемо зробити висновок, що чинний КПК України, на відміну від КПК України 1960 р., значно розширює кримінальні процесуальні гарантії сторони обвинувачення як суб'єкта доказування під час проведення освідування у кримінальному провадженні.

Натомість, слід звернути увагу на те, що вітчизняний законодавець, формулюючи мету зазначеної слідчої (розшукової) дії, визначив, що освідування здійснюється лише для виявлення слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет. З такою позицією ми не можемо цілком погодитися, оскільки як показують результати аналізу матеріалів судово-слідчої практики, освідування як засіб отримання доказів стороною обвинувачення у кримінальному провадженні, супроводжується не лише виявленням відповідних фактичних даних і їх джерел, а також в окремих випадках і їх вилученням. Під час проведення освідування слідчий, співробітник оперативного підрозділу виявляє лише особливі прикмети на тілі підозрюваного, свідка чи потерпілого, водночас якщо об'єктом освідування є певні сліди кримінального правопорушення (пил, ґрунт, паливно-мастильні матеріали, фарба, кров, волосся тощо), то вони після їх виявлення підлягають обов'язковому вилученню. В подальшому вилучені стороною обвинувачення сліди кримінального правопорушення, що були зафіксовані у протоколі освідування, стають предметом відповідного експертного дослідження.

Варто зазначити, що ненадання слідчому, прокурору законодавчого права вилучати сліди кримінального правопорушення під час проведення освідування

підозрюваного, свідка чи потерпілого негативно відображається на ефективності реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні. Незважаючи на те, що на практиці уповноважені суб'єкти сторони обвинувачення через розширене тлумачення положень ч. 1 ст. 241 КПК України виявляють і вилучають сліди кримінального правопорушення за результатами проведення освідування, а також фіксують їх у протоколах освідування, відповідні протоколи не можуть бути використані як допустимі докази у кримінальному провадженні, оскільки ч. 1 ст. 241 КПК України не закріплює за слідчим, прокурором нормативного повноваження щодо вилучення слідів кримінального правопорушення.

Недосконалість законодавчої конструкції, передбаченої ч. 1 ст. 241 КПК України, обумовлена й тим, що її положення не зобов'язують слідчого, прокурора фіксувати виявлені сліди кримінального правопорушення чи особливі прикмети. У той же час, ч. 1 ст. 193 КПК України 1960 р. передбачала відповідне повноваження за суб'єктами сторони обвинувачення – «при необхідності виявити або засвідчити наявність у обвинуваченого, підозрюваного або у потерпілого чи свідка особливих прикмет ...». Зауважимо, за загальним правилом результати будь-якої слідчої (розшукової) дії фіксуються слідчим, прокурором, співробітником оперативного підрозділу у відповідному протоколі слідчої (розшукової) дії. При цьому, ч. 5 ст. 241 КПК України закріплює імперативне положення, відповідно до якого, за необхідності здійснюється фіксування наявності чи відсутності на тілі особи, яка підлягає освідуванню, слідів кримінального правопорушення або особливих прикмет шляхом фотографування, відеозапису чи інших технічних засобів. Окрім того, доцільно враховувати й те, що освідування як засіб отримання доказів стороною обвинувачення у кримінальному провадженні є різновидом слідчого огляду, який застосовується з метою виявлен-

ня та фіксації відомостей щодо обставин вчинення кримінального правопорушення (ч. 1 ст. 237 КПК України). У зв'язку з цим, положення ч. 1 ст. 241 КПК України потрібно привести у відповідність до положень ч. 1 ст. 237, ч. 5 ст. 241 КПК України.

З огляду на вищезазначене для забезпечення належної реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування під час проведення освідування у досудовому розслідуванні, на нашу думку, положення ч. 1 ст. 241 КПК України доцільно викласти у такій редакції: «Слідчий, прокурор здійснює освідування підозрюваного, свідка чи потерпілого для виявлення та вилучення на їхньому тілі слідів кримінального правопорушення або виявлення особливих прикмет, якщо для цього не потрібно проводити судово-медичну експертизу. Виявлені, вилучені сліди кримінального правопорушення або виявлені особливі прикмети підлягають обов'язковій фіксації у протоколі освідування».

Юридичною підставою для застосування стороною обвинувачення такого засобу отримання доказів, як освідування, є постанова прокурора про проведення освідування (ч. 2 ст. 241 КПК України). Слід звернути увагу на те, що за КПК України 1960 р. освідування проводилося виключно за постановою слідчого (ч. 1 ст. 193). Є. Д. Лук'янчиков і Б. Є. Лук'янчиков, виходячи з порівняльного аналізу відповідних норм, доходять висновку, що такий порядок свідчить про створення додаткових гарантій захисту особистих прав людини, забезпечення її реальної тілесної недоторканності [8, с. 25]. З одного боку, з такою позицією можна цілком погодитися, оскільки під час дії КПК України 1960 р. слідчі досить часто зловживали наданим їм повноваженням щодо прийняття рішення про проведення освідування, обґрунтовували його недостатніми доказами та істотно порушували вимоги КПК України 1960 р. щодо складання відповідної постанови. Саме тому вітчизняний законодавець для посилення здійснення

нагляду за додержанням законів слідчим під час проведення досудового розслідування закріпив у ч. 2 ст. 241 чинного КПК України виключне повноваження прокурора щодо прийняття рішення про проведення освідування.

Водночас, з іншого боку, проведений нами системний аналіз практики застосування стороною обвинувачення відповідного засобу отримання доказів у кримінальному провадженні свідчить про неефективність реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні. Якщо йти логікою законодавця, то прокурор повинен наперед передбачати необхідність проведення освідування у відповідному кримінальному провадженні, що не завжди можливо на початку досудового розслідування, коли особа злочинця ще не встановлена й у розпорядженні слідчого, прокурора немає достатніх доказів для її встановлення. Особливо це яскраво проявляється під час розслідування таких складних злочинів, як прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України), незаконне придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України) тощо. В іншому випадку, прокурор як процесуальний керівник з метою забезпечення своєчасності прийняття рішення про проведення освідування повинен брати участь в кожній процесуальній дії, спрямованій на затримання особи злочинця та документування слідів кримінального правопорушення. Водночас слід звернути увагу на те, що під час розслідування таких злочинів, як прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України), незаконне придбання, зберігання, перевезення, пересилання чи збут наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів (ст. 307 КК України) злочинців у більшості випадків затримують під час або відразу ж після вчинен-

ня злочину за результатами проведення такої негласної слідчої (розшукової) дії, як контроль за вчиненням злочину у формі спеціального слідчого експерименту, разом з тим випадки участі прокурорів у проведенні відповідної процесуальної дії є досить поодинокими. А тому забезпечити своєчасність проведення освідування у кримінальних провадженнях цієї категорії викликає певні труднощі. Окрім того, виникає ризик знищення відповідною особою доказів, що можуть свідчити про її винуватість у вчиненні злочину.

Варто зазначити, що окремі вітчизняні науковці також критично ставляться до виключного повноваження прокурора щодо прийняття рішення про проведення освідування (ч. 2 ст. 241 КПК України). Так, В.І. Галаган та О.І. Галаган зазначають, що в цьому випадку виникає закономірне запитання: як бути слідчому за необхідності проведення термінового огляду тіла людини для збирання доказів у кримінальному провадженні після закінчення робочого дня чи коли необхідність проведення освідування виникла у неробочий або святковий день. Адже випадки невідкладності у разі проведення освідування не передбачено, як можливість проведення освідування у невідкладних випадках без постанови прокурора з наступним його повідомленням про одержані результати у найближчий робочий день і надісланням йому копії протоколу цієї процесуальної дії [9, с. 17].

Д.О. Шумейко вважає, що вказане положення зумовлює ситуацію, за умов якої практичні працівники намагаються закріпити сліди злочину за допомогою проведення огляду місця події, оскільки не у всіх випадках до отримання такої постанови прокурора вдається забезпечити, щоб особа не змогла знищити сліди злочину чи позбутись предмету неправомірної вигоди. Однак, у практичній діяльності такого правила орган досудового розслідування не дотримується. Навпаки, постанова прокурором виноситься завчасно, крім цього в окремих випадках проведення освідування доручається опе-

ративним підрозділам МВС, СБУ, які особисто складають протокол та проводять слідчі (розшукові) дії [10, с. 156–157].

С.С. Ключуряк стверджує, якщо особа, яка проводить розслідування, буде звертатися до прокурора за дозволом на проведення освідування, це спричинить затягування часу, що може призвести до втрати доказів [11, с. 79–80].

Таким чином, можемо зробити висновок, що надане виключне повноваження прокурору щодо прийняття рішення про проведення освідування є неефективним і таким, що не забезпечує належний рівень реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні.

Окремі фахівці для вирішення зазначеної проблеми вважають, що слідчий має право до винесення постанови прокурора провести освідування у невідкладних випадках, пов'язаних із необхідністю запобігти втраті доказів. У такому випадку слідчий зобов'язаний невідкладно після здійснення таких дій звернутись із клопотанням про проведення освідування до прокурора. Якщо прокурор відмовить у задоволенні клопотання слідчого про освідування, встановлені внаслідок такого освідування докази є недопустимими, а отримана інформація підлягає знищенню в порядку, передбаченому ст. 255 КПК України [12, с. 300]. Як бачимо, науковці для розв'язання вказаної проблеми взяли за аналогію ч. 3 ст. 233 КПК України, яка передбачає законодавчу можливість проведення обшуку до отримання ухвали слідчого судді про проведення обшуку. Водночас практика застосування відповідної норми засвідчила, що слідчі, прокурори через відсутність чіткого строку звернення до слідчого судді з клопотанням про проведення обшуку в окремих випадках досить розширено тлумачать положення ч. 3 ст. 233 КПК України й звертаються з відповідним клопотанням до слідчого судді після спливу 2–5 днів або ж взагалі не звертаються до слідчого судді з клопотанням про проведення обшуку. Окрім того, виникає питання:

в яких саме невідкладних випадках, пов'язаних із необхідністю запобігти втраті доказів, слідчий має право провести освідування, не зловживаючи при цьому своїми повноваженнями.

На нашу думку, з метою належного забезпечення реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні, спираючись на кримінальне процесуальне законодавство окремих зарубіжних країн (ч. 2 ст. 238 КПК Республіки Азербайджан [13]; ч. 1 ст. 206 КПК Республіки Білорусь [14]; ч. 2 ст. 220 КПК Республіки Вірменії [15]; ч. 2 ст. 223 КПК Республіки Казахстан [16]; ч. 2 ст. 179 КПК Російської Федерації [17]; ч. 2 ст. 265 КПК Республіки Туркменістан [18] та ін.), норми якого надають повноваження приймати рішення про проведення освідування будь-якій службовій особі, яка здійснює досудове розслідування відповідного кримінального правопорушення, ми пропонуємо внести зміни до ст. 241 КПК України, а саме: перше речення ч. 2 цієї статті викласти у такій редакції: «Освідування здійснюється на підставі постанови слідчого, прокурора та, за необхідності, за участю судово-медичного експерта або лікаря»; перше речення ч. 3 цієї статті викласти у такій редакції:

«Слідчий, прокурор перед початком освідування особи, яка підлягає освідуванню, пред'являє їй постанову про проведення освідування».

Таким чином, можемо зробити висновки, що передбачений ст. 241 КПК України процесуальний порядок проведення освідування у кримінальному провадженні містить низку проблемних питань, наявність яких призводить до неефективності реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні. Запропоновані нами зміни та доповнення до ст. 241 КПК України безумовно підсилять ефективність реалізації кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування під час проведення освідування у досудовому розслідуванні. На жаль, обсяг статті не дає нам повної можливості докладно розкрити всі проблемні питання, пов'язані з застосуванням стороною обвинувачення такого засобу отримання доказів, як освідування та визначенням кримінальних процесуальних гарантій сторони обвинувачення як суб'єкта доказування під час проведення освідування у досудовому розслідуванні, що стане предметом подальших наших наукових пошуків у цьому напрямі.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України в ред. від 3 липня 2017 р. № 4651-VI. База даних Законодавство України / ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (дата звернення 02.10.2017).
2. Кримінально-процесуальний кодекс України: Закон від 28 грудня 1960 р. База даних Законодавство України / ВР України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1001-05> (дата звернення 02.10.2017).
3. *Погорецький М. А.* Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі: монографія. Х.: Арсіс ЛТД, 2007. 576 с.
4. *Погорецький М. А.* Слідчі дії: поняття і класифікація. Наук. вісник Київського нац. ун-ту внутр. справ: наук. – теорет. журн. 2008. № 1. С. 142–148.
5. *Сергеева Д. Б.* Негласные следственные (розыскные) действия как средства познания в уголовном процессе. Вестник Московского государственного областного университета. Серия «Юриспруденция». 2014. № 1. С. 41–49.
6. *Старенький О. С.* Кримінальні процесуальні гарантії захисника як суб'єкта доказування у досудовому розслідуванні: теорія та практика: монографія. За загал. ред. д. ю. н., проф. М. А. Погорецького. К.: Алерта, 2016. 336 с.
7. Кримінальний процесуальний кодекс України: Науково-практичний коментар. Відп. ред.: С. В. Ківалов, С. М. Міщенко, В. Ю. Захарченко. Х.: Одисей, 2013. 1104 с.
8. *Лук'янчиков Є. Д., Лук'янчиков Б. Є.* Освідування – засіб доказування в кримінальному провадженні. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2014. № 2. С. 22–32.

9. *Галаган В. І., Галаган О. І.* Реалії і проблеми нового КПК. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2013. № 1. С. 13–19.
10. *Шумейко Д. О.* Розслідування прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ. Київ, 2015. 263 с.
11. *Клочуряк С. С.* Освідчування в системі слідчих (розшукових) дій: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.09. К., 2013. 199 с.
12. *Дуфенюк О. М., Кунтій А. І.* Правова регламентація проведення освідчування: проблеми та шляхи вирішення. Науковий вісник Львівського державного університету внутрішніх справ. 2015. № 4. С. 298–306.
13. Уголовно-процесуальний кодекс Азербайджанской Республики от 14 июля 2000 г. № 907-П. URL: https://www.unodc.org/tldb/pdf/Azerbaijan_Code_of_Criminal_Procedure_in_Russian_Full_text.pdf (дата звернення 02.10.2017).
14. Уголовно-процесуальний кодекс Республики Беларусь от 16 июля 1999 г. URL: http://etalonline.by/?type=text&regnum=НК9900295#load_text_none_1 (дата звернення 02.10.2017).
15. Уголовно-процесуальний кодекс Республики Армения от 01 июля 1998 г. URL: <http://www.parliament.am/legislation.php?sel=show&ID=1450&lang=rus#7> (дата звернення 02.10.2017).
16. Уголовно-процесуальний кодекс Республики Казахстан от 4 июля 2014 г. URL: http://online.zakon.kz/Document/?doc_id=31575852 (дата звернення 02.10.2017).
17. Уголовно-процесуальний кодекс Российской Федерации от 18 декабря 2001 г. URL: <http://www.consultant.ru/popular/upkrf> (дата звернення 02.10.2017).
18. Уголовно-процесуальний кодекс Туркменистана: Закон Туркменистана от 18 апреля 2009 г. URL: http://www.base.spinform.ru/show_doc.fwx?rgn=27706 (дата звернення 02.10.2017).

Iskenderov E. Criminal procedural guarantees of the prosecutor as a subject of averment during holding an inspection in a pre-trial investigation

The author of the article, based on the analysis of the provisions of the criminal procedural legislation, concludes that the current CPC of Ukraine, in comparison with the CPC of 1960, substantially improved the criminal procedural guarantees of the prosecutor as a subject of averment during holding an inspection in the pre-trial investigation. At the same time, the five-year experience of the application by the authorized agents of the prosecution has shown that the criminal procedural guarantees of prosecutor as a subject of averment during holding an inspection in a pre-trial investigation are inadequate as foreseen by the current CPC of Ukraine.

The author points out the imperfection of the provisions of the first part of the Article 241 of the CPC of Ukraine, which defines the essential purpose of the inspection in criminal proceedings, and underlines the fact that it shall be amended as follows: «An investigator, a prosecutor makes an inspection of suspect, witness or victim for the detection and extraction of traces of a criminal offense on their body, or detection of special signs, if this does not require a medicolegal investigation. Detected, seized traces of a criminal offense or detection of special signs are subject to mandatory fixation in the protocol of inspection. »

It is noted that the exclusive authority of the prosecutor to make a decision on holding an inspection has a negative effect on the effectiveness of the implementation of the criminal procedural guarantees of the prosecutor as a subject of averment during holding an inspection in a pre-trial investigation. Based on the analyses of the scientific points of view on this issue, as well as taking into account the criminal procedural legislation of certain foreign countries, the author of the article proposes to amend the article 241 of the CPC of Ukraine, namely: the first sentence of Part 2 of this article shall be amended as follows: «The inspection is carried out on the basis of a resolution of the investigator, the prosecutor and, if necessary, with the participation of a medical assessor or a doctor»; the first sentence of part 3 of this article shall be amended as follows: «An investigator, a prosecutor, before the beginning of the inspection of the person, present to this person a determination for holding an inspection.»

Keywords: *criminal procedural guarantees; prosecutor; subject of averment; inspection; pre-trial investigation.*

Стаття надійшла до редакції журналу 12.09.2017 р.